

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Anatolie Țurcan, Liliana Catan, Nicolae Craiu, Victor Burduh,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Doroftei Roman în numele inculpaților Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Chihai Evghenii, Condriuc Denis și de către avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului Condriuc Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2019, în cauza penală privindu-i pe

*Neznaico Roman xxxxx, născut la xxxxxx, originar din.
xxxxi și domiciliat. xxxxx*

*Casenciuc Igor xxxxx, născut la xxxxx, originar și
domiciliat în xxxxx;*

*Condriuc Denis Vitalie, născut la xxxxx, originar or. xxxxx,
domiciliat în mun. xxxxx;*

*Chihai Evghenii Igor, născut la xxxxx, originar și
domiciliat în xxxxx;*

*Pleșco Roman Alexandru, născut la xxxxx, originar și
domiciliat în mun. Chișinău, str. xxxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 15.01.2016 – 16.05.2016;

Instanța de apel: 26.08.2016 – 06.04.2017;

Instanța de recurs ordinar: 14.03.2018 – 12.06.2018;

Instanța de apel: 06.08.2018 – 09.04.2019;

Instanța de recurs ordinar: 09.01.2020 – 20.10.2020;

Asupra recursurilor declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 16 mai 2016, Casenciuc Igor și Pleșco Roman au fost achitați de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

Prin aceeași sentință, a fost încetat procesul penal pe învinuirea în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, în privința lui Neznaico Roman, Condriuc Denis, din motiv că faptele acestora constituie contravenția prevăzută de art.354 Cod contravențional, iar în privința lui Chihai Evghenii, din motiv că fapta acestuia constituie contravențiile prevăzute de art.78, 354 Cod contravențional, fiind încetate procesele contravenționale în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Botnarenco Eugeniu, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, potrivit rechizitoriului inculpații Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii au fost învinuiți de faptul că la data de 07 iunie 2015, în jurul orei 00:30, împreună și de comun acord, aflându-se în mun. xxxxx, în apropierea blocului locativ de pe bd. xxxxxx, fără careva motive întemeiate, intenționat, numindu-i cu cuvinte necenzurate pe Botnarenco Eugeniu și Burlacu Andrei, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, după care unul din atacatori, cu un ciob de sticlă l-a lovit în regiunea bărbiei pe Botnarenco Eugeniu, ulterior a deteriorat parbrizul automobilului de marcă „xxxx xxxx” CI n/î xxxxxxce aparține acestuia, cauzându-i părții vătămate Botnarenco Eugeniu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1769/D din 11.08.2015, leziuni care se califică ca vătămare ușoară, iar părții vătămate Burlacu Andrei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1770/D din 06.08.2015, cauzându-i leziuni care se califică ca vătămare neînsemnată.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile inculpaților în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiuni intenționate care încălcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței, adică acțiuni care se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane.

Totodată, prima instanță a constatat că, Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii aflându-se în mun. Chișinău, în apropierea blocului locativ de pe bd. xxxxx, numindu-i cu cuvinte necenzurate pe Botnarenco Eugeniu și Burlacu Andrei, le-au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, după care unul din atacatori, cu un ciob de sticlă l-a lovit în regiunea bărbiei pe Botnarenco Eugeniu, ulterior a deteriorat parbrizul automobilului de marcă „xxxxx” CI n/î xxxxxx

ce aparține acestuia, cauzându-i părți vătămăte Botnarenco Eugeniu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1769/D din 11.08.2015, leziuni care se califică ca vătămare ușoară, iar părți vătămăte Burlacu Andrei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1770/D din 06.08.2015, leziuni care se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanța de fond a încadrat acțiunile inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii în baza art.354 Cod contravențional.

Acțiunile inculpatului Chihai Evghenii au fost încadrate în baza art.78 alin.(3) Cod contravențional, vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății sau o pierdere neînsemnată, dar stabilă a capacității de muncă.

2. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia au declarat apeluri:

2.1. Procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea achitării lui Casenciuc Igor și Pleșco Roman de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Casenciuc Igor și Pleșco Roman să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unor pedepse de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei conform art.90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani, inculpații Chihai Evghenii, Condriuc Denis, Neznaico Roman să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepselor de 3 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acestora conform art.90 Cod penal, pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

În argumentarea apelului, procurorul a invocat că:

- instanța de judecată a ignorat valoarea probantă a ansamblului de probe, prezentate de partea acuzării în cadrul cercetării judecătorești, apreciind drept credibilă versiunea înaintată de partea apărării, fiind indusă în eroare prin declarațiile inculpaților, care nu și-au recunoscut vina, profitând de faptul tergiversării neîntemeiate a judecării prezentei cauze, a reușit să-și „construiască” versiunea lor de apărare, care a fost acceptată de către instanță, fiind pusă la baza adoptării sentinței în cauză;

- la enumerarea temeiurilor ce au stat la baza pronunțării soluției de achitare, instanța de judecată, fără a-și argumenta în nici un mod poziția sa privitor la aprecierea selectivă a probelor, a ignorat probele acuzării, cercetate în cadrul cercetării judecătorești;

- instanța a dat o apreciere greșită acțiunilor inculpaților, ori a fost acceptată versiunea părții apărării, fiind puse la baza sentinței de achitare exclusiv declarațiile inculpaților Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, care nu au fost obiectiv confirmate, prin alte probe administrate și

examine în cadrul judecării, dimpotrivă, versiunea inculpaților a fost combătută prin declarațiile martorilor și părților vătămate.

2.2. Avocatul David Larisa în numele părții vătămate și civile Botnarencu Eugeniu, casarea totală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii încriminate, cu stabilirea unei pedepse echitabile, totodată să fie admisă acțiunea civilă.

În argumentarea apelului, avocatul a invocat că:

- prima instanță nu a ținut cont de probele administrate, dându-le o apreciere greșită, subiectivă și critică, neîntemeiat achitându-i pe inculpații, Pleșco Roman și Casenciuc Igor, de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că faptele încriminate nu au fost săvârșite de inculpați;

- eronat au fost calificate acțiunile lui Neznaico Roman și Condriuc Denis în baza art.354 Cod Contravențional și în baza art.78 alin.(3) și 354 Cod Contravențional, în privința lui Chihai Evghenii procesul fiind încetat, or, cumulul de probe administrate pe parcursul urmăririi penale dar și cercetate în ședințele de judecată, confirmă vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal;

- la baza sentinței au fost puse probele prezentate de partea apărării, probele prezentate de partea acuzării fiind lăsate fără apreciere;

- concluzia instanței potrivit căreia inculpații s-ar fi apărat este combătută de concluzia instanței prin care a admis acțiunea civilă ori în cazul dat instanța urma să respingă acțiunea civilă dar nu să o admită în principiu;

- instanța de judecată a constatat fapta potrivit învinuirii aduse inculpaților, însă eronat a încadrat acțiunile ultimilor ca fiind contravenție, deși faptele constatate confirmă cu certitudine comiterea faptei infracționale încriminate conform învinuirii;

- este neîntemeiată concluzia instanței potrivit căreia evenimentele petrecute în apropierea blocului locativ de pe bd. Dacia nu ar constitui loc public, respectiv acuzarea neavând suficiente probe care ar demonstra că prin acțiunile infracționale, inculpații ar fi încălcat ordinea publică și ar fi exprimat o vădită lipsă de respect față de societate. În susținerea acestui fapt instanța incorect a interpretat prevederile hotărârii Plenului CSJ cu referire la înțelesul noțiunii de ordine publică;

- instanța a admis în principiu acțiunea civilă, motivând prin faptul că, reclamantul în cadrul ședinței de judecată nu a prezentat probe concludente, pertinente întru confirmarea sumelor pretinse, ori de către reclamant au fost prezentate bonurile de plată pentru cheltuielile de deplasare pentru prezentare în instanța de judecată, certificatul de plată pentru costul și instalarea parbrizului mașinii în mărime de 12 334 lei, astfel, cuantumul despăgubirilor este cert și probat nefiind necesară administrarea unor probe suplimentare. Prejudiciul moral suportat în urma suferințelor fizice și

leziunilor cauzate ca rezultat al agresiunii de către inculpați, în mărime de 10 000 lei, deoarece leziunile cauzate prezentau pericol eminent pentru viață;

- cheltuielile de judecată suportate compuse din cheltuielile de asistență juridică și cheltuielile de transport sunt probate prin bonurile de plată corespunzătoare.

2.3. Partea vătămată Burlacu Andrei, care a solicitat casarea integrală a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați și să fie dispusă încasarea de la aceștia a prejudiciului moral de 5 000 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- vinovăția tuturor inculpaților în comiterea infracțiunii încriminate a fost pe deplin dovedită prin probele administrate și cercetate, iar instanța de judecată nu a ținut cont de probele invocate la pronunțarea sentinței;

- instanța în motivarea soluției adoptate a pus doar declarațiile inculpaților și martorilor a căror declarații s-au modificat pe parcursul examinării cauzei, respectiv declarațiile lor urmau a fi apreciate critic;

- s-a demonstrat incontestabil că conflictul a fost inițiat de către inculpații Neznaico Roman și Casenciuc Igor, iar acțiunile acestora au fost întru apărarea față de acțiunile violente ale inculpaților, ori acest fapt urma a fi confirmat și de către alte persoane care nu au fost audiate în cadrul ședinței de judecată.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 aprilie 2017, au fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-le stabilite pedepsele cu amendă a câte 450 unități convenționale pentru fiecare.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de Botnarenco Eugeniu, și dispusă încasarea în mod solidar de la Chihai Evghenii, Condriuc Denis, Neznaico Roman în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu prejudiciul material în mărime de 12 334 lei, cheltuieli de transport în mărime de 2200 lei, cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4 500 lei, precum și încasarea de la Chihai Evghenii, Neznaico Roman, Condriuc Denis de la fiecare a câte 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu.

În rest acțiunea civilă a fost respinsă ca neîntemeiată, iar sentința primei instanțe a fost menținută.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că inculpații Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, la data de 07 iunie 2015, aproximativ la ora 00:30, împreună și de comun acord cu Pleșco Roman, Casenciuc Igor aflându-se în mun. Chișinău în apropierea blocului locativ de pe bd. xxxxx, fără careva motive întemeiate, intenționat, numindu-i cu cuvinte necenzurate pe Botnarenco Eugeniu și Burlacu Andrei, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în

diferite regiuni ale corpului, după care unul din atacatori, cu un ciob de sticlă l-a lovit în regiunea bărbiei pe Botnarenco Eugeniu, ulterior a deteriorat parbrizul automobilului de marcă „xxxxx” CI n/1 xxxxx ce aparține acestuia, căzându-i părții vătămate Botnarenco Eugeniu, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1769/D din 11.08.2015, leziuni care se califică ca vătămare ușoară, iar părții vătămate Burlacu Andrei, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1770/D din 06.08.2015, cauzându-i leziuni care se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanța de apel a încadrat acțiunile inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, huliganismul adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc printr-un cinism sau obrăznicie deosebită, invocând că prima instanță a stabilit incorect starea de fapt, care nu corespunde cu probele din dosar și care nu au fost apreciate corect.

Totodată, instanța de apel a stabilit că, prima instanță corect i-a achitat pe Casenciuc Igor și Pleșco Roman de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că fapta infracțională nu a fost săvârșită de aceștia.

Instanța de apel a notat că, din totalitatea probelor cercetate, nu rezultă că inculpatul Casenciuc Igor a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, întrucât acesta nu a încălcat ordinea publică, nu s-a exprimat cu cuvinte necenzurate, nu a participat la conflict și nimănui nu a cauzat leziuni corporale. La prima lovitură din partea lui Botnarenco Eugeniu a căzut la pământ și a pierdut conștiința, instanța de apel ajungând la concluzia menținerii sentinței de achitare în privința inculpatului Casenciuc Igor, deoarece nu a comis infracțiunea incriminată.

Cât privește acțiunile inculpatului Pleșco Roman, instanța de apel a precizat că din declarațiile inculpaților, martorilor, din probele administrate rezultă că Pleșco Roman nu a participat la bătaie și nu a perturbat ordinea publică, martorul Gavrița Vadim, confirmând că inculpatul Pleșco Roman nu a participat la bătaie și se afla la distanță de conflict. Martorul Meleca Nicu de asemenea a susținut cele enunțate, declarând că Pleșco Roman nu a participat la bătaie, nu s-a îmbrâncit cu nimeni, i-a acordat ajutor doar lui Casenciuc Igor pe care l-a ridicat de la pământ și l-a transportat la spital cu un taxi. Declarații analogice au fost date și de către martorul Șeptelici Sergiu, care a confirmat faptul că Pleșco Roman nu a participat la bătaie și l-a transportat pe Casenciuc Igor la spital, martorul Caduc Valeriu, care a declarat că el împreună cu Pleșco Roman nu au participat la conflict și împreună l-au transportat pe Casenciuc Igor la spital cu taxiul. Astfel, au fost apreciate critic argumentele invocate de către acuzatorul de stat în cererea de apel, iar instanța de apel a menținut sentința de achitare în privința lui Pleșco Roman, indicând că acesta nu a participat la bătaie și careva acțiuni ilegale nu a comis, astfel învinuirea adusă nu și-a găsit confirmarea.

În această ordine de idei, instanța de apel a reținut că pe parcursul examinării prezentei cauze penale, partea acuzării nu a prezentat careva probe admisibile, pertinente, concludente și utile care ar demonstra vinovăția inculpaților Pleșco Roman și Casenciuc Igor, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

La individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, instanța de apel ținând cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal și anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestora precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, totodată conform prevederilor art.76, 77 Cod penal, careva circumstanțe atenuante sau agravante, precum și circumstanțe excepționale potrivit prevederilor art.79 Cod penal sau de liberare de răspundere penală în baza art.55 Cod penal, n-au fost stabilite; inculpați au comis o infracțiune mai puțin gravă, de persoana inculpaților, care anterior nu au fost judecați, nu și-au recunoscut vinovăția, nu figurează la evidență medicului narcolog și psihiatru și nu au reparat prejudiciul cauzat părților vătămate, a conchis că scopul pedepsei în cauza penală dată în privința inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, poate fi atins prin aplicarea în privința acestora a unei pedepse sub formă de amendă.

Cu referire la acțiunea civilă, instanța de apel a relatat că în conformitate cu prevederile art.139⁸ alin.(1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Prin urmare, instanța de apel a conchis să fie dispusă achitarea în mod solidar din contul lui Chihai Evghenii, Condriuc Denis și Neznaico Roman în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu prejudiciul material în mărime de 12 334 lei, cheltuieli de transport în mărime de 2200 lei și cheltuieli de asistență juridică în mărime de 4500 lei.

În rest, instanța de apel a notat că pretențiile reprezentantului părții vătămate Botnarenco Eugeniu, avocatul David Larisa nu cad sub incidența prevederilor art.219 alin.(2) Cod de procedură penală, iar reprezentantul părții civile nu a prezentat careva probe pertinente și concludente în acest sens.

Instanță de apel a mai reținut că partea vătămată a prezentat ordinul de plată nr. SCN 0008803 din data de 24.02.2016, prin care se constată că Botnarenco Eugeniu urmează să achite suma în mărime de 12 334 lei pentru parbrizul din spate la automobilul „xxxxx” xxxxx nr. xxxxx, VIN: xxxxx, prejudicii materialele care în opinia instanței de apel au fost confirmate și urmează a fi încasate în mod solidar din contul inculpaților în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu.

Referitor la cheltuielile de transport suportate, instanța de apel a constatat că partea vătămată a prezentat la materialele cauzei bonurile de plată (f.d.139- 139 verso, vol. II) de la stațiile de alimentație, prin care se confirmă procurarea combustibilului în sumă de 2 200 lei în legătură cu deplasarea acestuia.

În ceea ce privește încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a dispus încasarea sumei în mărime de 4 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, din considerentul că interesele părții vătămate Botnarenco Eugeniu în cadrul examinării cauzei penale au fost apărate de către avocatul David Larisa, având în vedere aportul avocatului la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză și complexitatea cauzei, rezonabilă și justă va fi soluția instanței de încasare a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4 500 lei.

Ce ține de cerința părții vătămate Botnarenco Eugeniu, de a fi încasat prejudiciul moral, instanța de apel a conchis că este întemeiată, însă suma cerută de 10 000 lei, a considerat-o exagerată.

Astfel, instanța de apel a atestat că este oportun și adecvat, luând în considerare circumstanțele expuse supra de a încasa din contul inculpaților Chihai Evghenii, Condriuc Denis și Neznaico Roman în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu prejudiciul moral în mărime a câte 1 000 lei, din contul fiecărui inculpat.

4. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

4.1. Procurorul, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în privința inculpaților Casenciuc Igor și Pleșco Ruslan, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, procurorul a invocat că:

- instanța de apel a dat o apreciere greșită probelor administrate de către organul de urmărire penală și examinate în instanțe, care au constatat neîntemeiat, că în acțiunile lui Casenciuc Igor și Pleșco Roman nu se conțin elementele constitutive ale infracțiunii imputate;

- deși inculpați nu au recunoscut vinovăția, aceasta este dovedită pe deplin de probele administrate legal în cadrul urmăririi penale și care nu au fost contestate de apărare, cât și în cadrul cercetării judecătorești, inclusiv în cadrul instanței de apel, cum ar fi declarațiile părților vătămate și a martorilor Gurschii Viorel, Grossman Dumitru, Lazări Alexei, Frunză Andrei, precum și prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.06.2015, și rapoartele de expertiză în privința părților vătămate și inculpaților, care confirmă cauzarea diverselor leziuni corporale acestora, procesele-verbale de confruntare;

- acțiunile inculpaților au avut loc într-un loc public, în prezenta mai multor persoane, fiind tulburată ambianța liniștită de conviețuire în societate, de inviolabilitate a persoanelor și a integrității patrimoniului, fiind însoțite și de aplicarea violenței în privința persoanelor pătimate, prin aplicarea de lovituri, urmate de

cauzarea de leziuni corporale ușoare, în rezultat, inculpați au încălcat grosolan ordinea publică, însoțită de violența asupra persoanelor, și care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, constituie latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal;

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia menținerii achitării de comiterea infracțiunii imputate lui Casenciuc Igor și Pleșco Roman, urma să dezvăluie această concluzie, expunând punctul său de vedere asupra fiecărei probe puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

4.2. Partea vătămată Botnarenco Eugeniu, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura civilă și în partea achitării inculpatelor Casenciuc Igor și Pleșco Roman, precum și în partea pedepsei stabilite inculpatelor Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpați Casenciuc Igor și Pleșco Roman să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse echitabile, conform solicitării părții acuzării și în privința inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii, precum și să fie admisă integral acțiunea civilă, conform cerințelor formulate și susținute în prima instanță și în instanța de apel.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, pedeapsa aplicată inculpaților este prea blândă și nu corespunde criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța neținând cont de circumstanțele cauzei, motivul, de faptul că acestea nu au recunoscut vina, nu s-au căit de fapta comisă, nu au recuperat prejudiciul cauzat, astfel, pedeapsa cu amenda stabilită inculpaților fiind contrară principiului echității și care nu va influența asupra corectării și reeducării inculpaților, iar pedeapsa solicitată de acuzatorul de stat fiind corect individualizată, în corespunderile cu aceste criterii.

La fel, a invocat că instanță de apel greșit a conchis și apreciat că suma de 10 000 lei despăgubiri pentru prejudiciul moral ca fiind exagerată, dispunând doar încasarea a câte 1 000 lei de la inculpați, adică total suma de 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, este echitabilă.

Instanța de apel a omis a se expune și asupra cerinței părții vătămate Botnarenco Eugeniu privind încasarea cu titlu de despăgubiri materiale ca urmare a prejudiciului fizic cauzat prin vătămarea integrității corporale și a sănătății a sumei de 10 000 lei în mod solidar de la toți inculpați, deși la pct. 95 al deciziei a reținut dreptul legal al părții vătămate de a cere repararea nu numai a prejudiciul moral dar și celui fizic.

Apreciind quantumul cheltuielilor de deplasare, instanța de apel greșit a indicat suma de 2200 lei cu titlu de cheltuieli suportate de partea vătămată Botnarenco

Eugeniu în legătură cu deplasarea acestuia , or suma acestor cheltuieli este de 1 800 lei, în legătură de deplasarea în prima instanță bonurile fiind anexate la acțiune și de 900 lei suportate în legătură cu deplasarea în instanța de apel, copia bonurilor fiind prezentate în cadrul ședinței instanței de apel, fiind modificat cuantumul total la suma de 2 700 lei, astfel totalul cheltuielilor de transport constituind suma de 2 700 lei, care a fost solicitată spre încasare și nu suma de 2 200 lei indicată și calculată greșit.

4.3. Partea vătămată Burlacu Andrei, a solicitat casarea parțială a deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat de la inculpați în beneficiul său suma de 5 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și aplicarea în privința inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii a unei pedepsei echitabile, iar inculpați Pleșco Roman și Casenciuc Igor să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, cu aplicarea acestora a unei pedepse echitabile.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat în partea achitării inculpaților Pleșco Roman și Casenciuc Igor și în partea individualizării pedepsei aplicate inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii motive similare cu cele invocate în recursul declarat de partea vătămată Botnarenco Eugeniu, descrise la pct.4.2. a prezentei decizie

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 iunie 2018, au fost admise recursurile ordinare declarate, casată total decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

5.1. În argumentarea deciziei pronunțate, instanța de recurs a indicat că, deși instanța de apel a indicat în dispozitivul deciziei că menține sentința primei instanțe în partea achitării inculpaților Casenciuc Igor și Pleșco Roman, aceasta în partea descriptivă a deciziei (f. d. 68, vol. IV), a indicat că: „[...] În ședința instanței de apel s-a constatat cu certitudine că inculpați Neznaico Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, la data de 07 iunie 2015 în jurul orei 00:30, împreună și de comun acord cu Pleșco Roman și Casenciuc Igor, aflându-se în mun. Chișinău, în apropierea blocului locativ de pe bd. xxxxx fără careva motive întemeiate, intenționat, numindu-i cu cuvinte necenzurate pe Botnarenco Eugeniu și Burlacu Andrei, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite părți ale corpului [...]”, ce reprezintă o formulare pentru o sentință de condamnare și nu poate fi acceptat de instanța de recurs ordinar, or cele relatate constituie eroarea de drept prevăzută de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sub aspectul că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

De asemenea, instanța de recurs a invocat că, în decizia instanței de apel în partea dispozitivă (f.d.22, 87 vol. IV), a menționat că s-au admis apelurile declarate, inclusiv și apelul părții vătămate Burlacu Andrei în care acesta a solicitat să fie admisă acțiunea civilă înaintată de el, însă instanța de recurs ordinar lecturând partea

descriptivă a deciziei instanței de apel (f.d.26-82, vol. IV), a constatat că instanța de apel nu s-a expus pe solicitarea părții vătămate Burlacu Andrei în privința acțiuni civile înaintate de acesta prin care a cerut să-i fie reparat prejudiciul moral în mărime de 5 000 lei, fapt ce determină că instanța de apel nu a soluționat fondul apelului și hotărârea instanței nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs a conchis că instanța de apel pripit și printr-o motivare superficială a indicat în decizie că prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei solicitat de către partea vătămată Botnarenco Eugeniu, este exagerat, fără a coraporta suferințele fizice și psihice invocate ca fiind suportate de partea vătămată, precum și circumstanțele cauzei menționate supra (huliganismul săvârșit de trei persoane), gravitatea infracțiunii săvârșite și personalitatea inculpaților, a considerat că în speță, este echitabilă compensarea prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, câte 1 000 lei de la fiecare inculpat, ce nu este echitabil.

Totodată, instanța de apel a constatat că deși instanța de apel a făcut referire în partea descriptivă a deciziei sale la probele materiale examinate de prima instanță, ulterior întemeind-și concluziile din decizie pe aceste probe, cum ar fi: „raportul de expertiză medico-legală nr. 2493/D din 22.10.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 2492/D din 22.10.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 2494/D din 22.10.2015; procesul-verbal de confruntare din 07.12.2015, dintre partea vătămată Burlacu Andrei și învinuitul Casenciuc Igor; procesul-verbal de confruntare din 07.12.2015, dintre partea vătămată Burlacu Andrei și învinuitul Neznaico Roman”, din conținutul procesului verbal al ședinței de judecată din instanța de apel (f.d.104-105, 108-109, 114-115, 121-123,128-130, 135-137, vol. III, f.d.2-19, vol. IV), se atestă că lipsesc careva consemnări care ar confirma că aceste probe examinate de prima instanță ar fi fost verificate de către instanța de apel în ședința de judecată, fapt ce contravine cerințelor stipulate în art.414 alin.(2), (6) Cod de procedură penală, în care se stipulează că: „instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal și că instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal”, ce evident nu a fost respectat de instanța de apel.

Instanța de apel în pct.92 a deciziei a menționat că: *„Din conținutul componentei de infracțiune prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal de la momentul comiterii faptei, reiese stabilirea de către legiuitor a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de la art. 750-1350 unități convenționale sau închisoare de până la 5 ani”*, ca ulterior în pct.94, instanța de apel a indicat că: *„în limita dispozițiilor prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, Colegiul penal va stabili în privința inculpaților Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii pedeapsa*

sub formă de amendă în mărime de 450 (patru sute cincizeci) u.c. ceea ce constituie 9 000 lei”, fără a motiva clar aplicarea acestei pedepse.

De asemenea, instanța de recurs ordinar a statuat că hotărârea instanței de apel în partea pedepsei stabilite inculpaților, nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, menționând în acest sens că instanța de apel prapit a stabilit o pedeapsă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin. (2) lit. b) Cod penal, în cuantum egal de 450 u.c. pentru fiecare inculpat - Neznaico Roman, Condriuc Denis, Chihai Evghenii, însă fără a delimita și individualiza pedeapsa în dependență de acțiunile și rolul fiecărui inculpat în parte la comiterea infracțiunii.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2019, au fost admise apelurile declarate, casată sentința primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Neznaico Roman, Casenciuc Igor Condriuc Denis, Chihai Evghenii și Pleșco Roman au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal (în redacția Legii nr. 985-XV din 18.04.2002), fiindu-le stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de câte 2 ani fiecăruia.

Conform prevederilor art.90 Cod penal, executarea pedepsei le-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

S-a dispus încasarea de la inculpații, Neznaico Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis, Chihai Evghenii și Pleșco Roman în mod solidar în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu a prejudiciul material în mărime de 12 334 lei ce constituie cheltuieli pentru transport în mărime de 2 700 lei și a cheltuieli de judecată în mărime de 4 500 lei; în beneficiul lui Botnarenco Eugeniu a prejudiciul moral câte 2 000 lei de la fiecare, în beneficiul lui Burlac Andrei a prejudiciul moral câte 1 000 lei de la fiecare.

6.1. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art.101 Cod Procedură Penală și în așa mod a ajuns la concluzia greșită de a-i achita pe Casenciuc Igor și Pleșco Roman de sub învinuirea adusă lor în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați de a înceta procesul penal în privința lui Neznaico Roman, Condriuc Denis, învinuiți de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că faptele acestora constituie contravenția prevăzută de art.354 Cod contravențional, precum și de a înceta procesul penal în privința lui Chihai Evghenii, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal din motiv că fapta acestuia constituie contravențiile prevăzute de art.78, 354 Cod contravențional, fiind încetate procesele contravenționale în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de trageră la răspundere contravențională.

Astfel, instanța de apel a constatat că inculpații Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, la data de 07 iunie 2015,

în jurul orei 00:30, împreună și de comun acord, aflându-se în mun. Chișinău, în apropierea blocului locativ de pe bd. Dacia, 30/1, fără careva motive întemeiate, intenționat, numindu-i cu cuvinte necenzurate pe Botnarenco Eugeniu și Burlacu Andrei, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, după care unul din atacatori, cu un ciob de sticlă l-a lovit în regiunea bărbiei pe Botnarenco Eugeniu, ulterior a deteriorat parbrizul automobilului de marcă „xxxxx” cu n/î xxxxx ce aparține acestuia, cauzându-i părții vătămate Botnarenco Eugeniu, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1769/D din 11.08.2015, leziuni care se califică ca vătămare ușoară, iar părții vătămate Burlacu Andrei, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1770/D din 06.08.2015, cauzându-i leziuni care se califică ca vătămare neînsemnată.

Prin acțiunile lor infracționale, inculpații Neznaico Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis, Chihai Evghenii și Pleșco Roman au comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin. (2), lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiuni intenționate care încălcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței, adică acțiuni care se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane.

Cu toate că inculpații Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, nu au recunoscut vina, instanța de apel a considerat că vina acestora se probează, cu certitudine, prin următorul cumul de probe analizate și apreciate de instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, și anume: declarațiile părților vătămate Botnarenco Eugeniu, a martorilor Gurschii Viorel, Grossman Dumitru, Lazări Alexei, Frunză Andrei, Meleca Nicu, Șeptelici Sergiu, Caduc Valeriu, Gavrilița Vadim precum și: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 07.06.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 1769.D din 11.08.2015; raportul de expertiză medico-legală nr.1770/D din 11.08.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 1764.D din 11.08.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 2493/D din 22.10.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 1771.D din 11.08.2015; raportul de expertiză medico-legală nr. 2492.D din 22.10.2015; raportul de expertiză medico-legală nr.1772.D din 11.08.2015; raportul de expertiză medico-legală nr.2494 D din 22.10.2015; procesul-verbal de confruntare din 18.08.2015; procesul-verbal de confruntare din 07.12.2015; procesul -verbal de confruntare din 07.12.2015.

Instanța de apel a conchis că aceste probe, coroborează cu declarațiile părților vătămate Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei, declarațiile martorilor Gurschii Viorel, Grossman Dumitru, Lazări Alexei și Frunză Andrei din cadrul instanței de fond, confirmând, cu certitudine, că prin acțiunile sale intenționate, inculpații Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, a comis infracțiunea prevăzută de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, după indicii, huliganismul, adică acțiuni intenționate care încălcă grosolan ordinea publică însoțite

de aplicarea violenței, adică acțiuni care se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, s-a constatat cu certitudine că de către Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii a fost încălcată ordinea publică și a fost manifestată o lipsă de respect față de societate. Părțile vătămate Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei au fost maltratate de către Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, în loc public. Părții vătămate Botnarenco Eugeniu i-a fost intenționat aplicată o lovitură cu un ciob de sticlă în regiunea bărbiei, cauzându-i lui Botnarenco Eugeniu vătămare ușoară, iar părții vătămate Burlacu Andrei vătămare neînsemnată. Ulterior, Chihai Evghenii i-a deteriorat parbrizul automobilului de marcă „Volvo S40” CI n/î M ZX 085 ce aparține părții vătămate Botnarenco Eugeniu.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiilor martorilor Meleca Nicu, Șeptelici Sergiu și Caduc Valeriu, deoarece sunt orientate spre a crea o impresie artificială precum că inculpații Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii s-au apărât în scopul de respinge atacul lui Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei or, după cum au declarat atât părțile vătămate cât și martorii audiați pe dosar că, între părțile vătămate Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei și inculpații Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii s-a început o ceartă din motiv că Neznaico Roman și Casenciuc Igor s-a apropiat de Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei și i-a întrebat cu care echipă de fotbal ține, însă Burlac Andrei nu a dorit să discute cu ei și i-a rugat să se îndepărteze de ei, însă aceștia repetau întrebarea adresată și între ei a început o încăierare. Prin urmare rezultă că, conflictul l-a inițiat nu alții decât Neznaico Roman și Casenciuc Igor, iar Pleșco Roman, Condriuc Denis și Chihai Evghenii s-au alăturat și i-au maltratată pe părțile vătămate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că partea acuzării în acest sens a prezentat probe verosimile care au elucidat în mod clar circumstanțele cazului și în baza cărora a fost demonstrată pe deplin vinovăția inculpaților Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii în săvârșirea infracțiunilor imputate, de aceea sentința instanței de fond urmează a fi supusă casării or, prin rechizitoriu, Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii au fost învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, huliganismul, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică însoțite de aplicarea violenței, adică acțiuni care se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșit de mai multe persoane, în următoarele circumstanțe: *„la data de 07 iunie 2015, în jurul orei 00:30, Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, împreună și de comun acord, aflându-se în mun. Chișinău, în apropierea blocului locativ de pe bd. xxxxx, fără careva motive întemeiate, intenționat, numindu-i cu cuvinte*

necenzurate pe Botnarenco Eugeniu și Burlacu Andrei, încalcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, le-au aplicat multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului, după care unul din atacatori, cu un ciob de sticlă l-a lovit în regiunea bărbiei pe Botnarenco Eugeniu, ulterior a deteriorat parbrizul automobilului de marcă „xxxxx” cu n/î xxxxx ce aparține acestuia, cauzându-i părții vătămate Botnarenco Eugeniu, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1769/D din 11.08.2015, leziuni care se califică ca vătămare ușoară, iar părții vătămate Burlacu Andrei, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1770/D din 06.08.2015, cauzându-i leziuni care se califică ca vătămare neînsemnată”.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, și anume, de gravitatea infracțiunii comise de inculpați, care se atribuie la categoria celor mai puțin grave, de motivele acesteia, de personalitatea celor vinovați, de circumstanțe atenuante și agravante, care nu au fost stabilite în speță, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților, astfel, ajungând la concluzia că restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnaților, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, este posibilă prin stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Cu referire la acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Botnarenco Eugeniu, instanța de apel a considerat necesar de a o admite în partea încasării din contul inculpaților Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, în mod solidar, în beneficiul părții vătămate Botnarenco Eugeniu, a sumei de 12 334 lei - prejudiciu materială, deoarece conform bonurilor de plată (f.d.132, vol. II), s-a constatat că partea vătămată Botnarenco Eugeniu a suportat cheltuieli în mărime de 12 334 lei în urma reparării parbrizului deteriorat, cheltuieli pentru transport în mărime de 2 700 lei (f.d.139, vol. II, 173, 175, vol. III), precum și a suportat cheltuieli de judecată în mărime de 4 500 lei, în urma încheierii contractului de asistență juridică cu avocatul David Larisa (f.d.140, vol. II, 174, vol. III).

Totodată, instanța de apel a considerat necesar de a încasa suma prejudiciului moral în mărime de 2 000 lei de la fiecare, din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate Botnarenco Eugeniu, precum și de la toți inculpații, Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii, în beneficiul lui Burlac Andrei, dauna morală câte 1 000 lei de la fiecare, ținând cont totodată și de practica CEDO privitor la modul de încasare a prejudiciului moral, cât și de prevederile art.142³ Cod civil, conform căruia, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță judecătorească reieșind din caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, (dacă vinovăția este condiție a răspunderii), și de

măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța judecătorească, luând în considerație circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul (locul, timpul, vârsta etc.), precum și statutul social al persoanei vătămate. Mărimea prejudiciului moral nu depinde de mărimea prejudiciului material.

În speță, dauna morală se exprimă prin faptul că părțile vătămate Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei au suportat suferințe morale și dureri fizice, în urma prejudiciului cauzat prin infracțiune de către inculpații, Neznaico Roman, Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Condriuc Denis și Chihai Evghenii și anume lui Botnarenco Eugeniu vătămare ușoară, iar părții vătămate Burlacu Andrei vătămare neînsemnată. Astfel părțile vătămate s-au aflat la tratament și au avut suferințe morale.

7. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, au declarat recursuri ordinare:

7.1. Avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului Pleșco Roman, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului avocatul a invocat următoarele argumente:

- declarațiile martorilor acuzării depuse atât la urmărirea penală, cât și în prima instanță, constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, care urmau a fi audiați din nou, întrucât instanța de apel a pronunțat o hotărâre de condamnare împotriva unei sentințe de achitare;

- instanța de apel nu a dat apreciere faptului că martorii acuzării în cadrul dezbaterilor au dat declarații contradictorii celor depuse în cadrul urmăririi penale, luând poziția acuzării, dar fără a cerceta direct și nemijlocit probele în cadrul procesului de judecată;

- s-a reținut eronat că probele în ansamblul lor coroborează spre a demonstra că fapta a fost săvârșită de către inculpatul Pleșco Roman. Ajungând la concluzia că Pleșco Roman a săvârșit infracțiunea încriminată, instanța de apel de fapt nici nu a combătut concluziile primei instanțe despre faptul că, Pleșco Roman nu a avut nici o tangență cu acțiunile de huliganism, dar și a neglijat că - acesta s-a aflat la o distanță de 15-30 m de la locul unde s-a produs fapta încriminată, în cazul dat este un fapt absolut evident, urmând să judece cauza în raport cu circumstanțele de fapt invocate în rechizitoriu. Cu atât mai mult, însăși părțile vătămate și martorii în declarații indică că nu recunosc pe Pleșco Roman și acesta nu a participat la eveniment pe 07.06.2015;

- instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de circumstanțele cauzei în partea încasării prejudiciului material și a adoptat o soluție neîntemeiată, or, acest prejudiciu nu a fost probat, nu este bazat pe careva probe, deoarece la materialele cauzei este anexată cont spre plată, iar ultimul a estimat valoarea aproximativă a cheltuielilor.

7.2. Avocatul Doroftei Roman a declarat recurs ordinar în numele inculpatului Casenciuc Igor, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) și 10)

Cod de procedură penală și a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului avocatul a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel casând total sentința de achitare a inculpatului Casenciuc Igor a pus la baza hotărârii de condamnare a lui Casenciuc Igor declarațiile martorilor, fără a pune audierea acestora în direct, iar probatoriul decisiv pe care instanța de apel și-a întemeiat hotărârea de condamnare a lui Casenciuc Igor a fost obținut contrar principiilor mijlocirii, oralității și contradictorialității judecării cauzei;

- instanța de apel s-a limitat la descrierea acțiunilor fiecăruia din inculpați, fără să prezinte rolurile și acțiune concrete a fiecăruia din condamnați cu demonstrarea acțiunilor infracționale. Cele expuse atestă că instanța de apel a depășit limitele învinuirii și nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele și elementele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, pentru fiecare inculpat în parte, în funcție de acțiunile infracționale concrete imputate ultimilor;

- instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță, instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor ai acuzării. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului;

- instanța de apel, nu a ținut pe deplin și nu s-a expus argumentat asupra regulilor de individualizare a pedepsei, asupra circumstanțelor cauzei, faptul că părțile vătămate au atacat inculpații cu bâtele, soldată cu cauzarea vătămarilor corporale Casenciuc Igor;

- instanța de apel neîntemeiat a admis acțiunea civilă ce ține de încasarea prejudiciului material în mod solidar, deoarece la materialele cauzei nu a fost prezentată vreo probă ce ar dovedi faptul că părțile vătămate au suferit un prejudiciu material în mărime de 12 334 lei, nerespectând în tot prevederile art.219 Cod de procedură penală;

- instanța de apel pripit a admis acțiunea civilă în partea ce ține de încasarea prejudiciului moral, prin care a dispus a încasat în mod solidar de la toți inculpații în beneficiul Botnarenco Eugeniu dauna morală 2 000 lei și în beneficiul Burlac Andrei dauna morală câte 1 000 lei, agravante caracteristice rolului activ fiecăruia în comiterea infracțiunii. În acest sens, instanța de apel urma să elucideze prompt acțiunile fiecărui inculpat și să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, acestea jucând un rol important la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, ce nu poate fi încasat în mod solidar de la inculpați. Aceștia au avut roluri diferite în comiterea infracțiunii, respectiv cauzând diferit suferințe părților vătămate. Cu atât mai mult, că însuși părțile vătămate au provocat lui Casenciuc Igor vătămări corporale prin lovirea acestuia cu

bâta în cap.

7.3. Avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului Chihai Evghenie, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- instanța de apel în mod repetat a dat apreciere declarațiilor unor martori, pe care nu i-a audiat direct, neconsemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată și neverificate în respectiva ședință, astfel încălcând prevederile art.414 alin.(6) Cod de procedură penală, potrivit cărora instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședință de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;

- instanța de apel a pus la baza deciziei probele cercetate de prima instanță, însă acestea nu au fost verificate în ședință de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, se constată că instanța de apel a verificat dacă sunt probe suplimentare și dacă este necesar de a cerceta suplimentar probele administrate în prima instanță, astfel procurorul a făcut referire la probele acușării, instanța de apel făcând trimitere la declarațiile martorilor acușării, fără a fi audiați a reținut doar secvențe din declarațiile acestora, limitându-se repetat la mențiuni neclare, confuze și sumare;

- referitor la acțiunea civilă, apărarea invocă că instanța de apel eronat a admis pretențiile formulate de partea vătămată, în lipsa unor probe care să confirme suportarea de către părțile vătămate a prejudiciului efectiv.

7.4. Avocatul Doroftei Roman în numele inculpatului Condriuc Denis, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală, în recursul ordinar a solicitat casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- ajungând la concluzia că Condriuc Denis a săvârșit infracțiunea încriminată, instanța de apel de fapt nici nu a combătut concluziile primei instanțe despre faptul că Condriuc Denis a săvârșit o contravenție;

- în cazul stabilirii vinovăției Condriuc Denis, instanța de apel urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza soluției de condamnare, or la caz, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, cea ce vine în contradicție cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- la adoptarea soluției în latura civilă, în partea încasării prejudiciului material, instanță de apel nu a ținut cont pe deplin de circumstanțele cauzei și a adoptat o soluție neîntemeiată, or prejudiciul material nu a fost probat, circumstanțe ce nu au fost luate corect în considerare de către instanța de apel.

7.5. Avocatul Șpac Rodica a declarat recurs ordinar în numele inculpatului Condriuc Denis, invocând temeiurile de drept prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6), 8), 10) și 12) Cod de procedură penală și a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, prin faptul că a pus la baza condamnării lui Condriuc Denis și celorlalți inculpați declarațiile martorilor: Gurschii Viorel, Grossman Dumitru, Lazări Alexei, Frunză Andrei, Meleca Nicu, Șeptelici Sergiu, Caduc Valeriu, Gavrilița Vadim, care nu au fost audiați în instanță de apel, astfel, dând o nouă interpretare declarațiilor martorilor care au fost audiați în instanță de fond și care au determinat prima instanță de a se îndoii de acuzații și a motiva achitarea. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanță de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului;

- instanță de apel nu a audiat nemijlocit martorii acuzării a căror declarații, în opinia instanței, au influențat în mod direct soluționarea acestei cauze, prin aceasta încălcând dispoziția art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală;

- apărarea menționează faptul că lipsa unui motiv care să justifice neprezentarea unui martor pentru acuzare, constituie un element important în ceea ce privește evaluarea caracterului echitabil de ansamblu al acestui proces, un astfel de element este susceptibil să încline balanța în favoarea constatării potrivit căreia a fost încălcat art.6 § 1 și 3 lit. d) din Convenție. Or, în cel de-al doilea ciclu procedural în urma căruia s-a constatat că inculpații se fac vinovați de comiterea infracțiunii de huliganism, instanță de apel nu a invocat un motiv întemeiat care să justifice neprezentarea martorilor sus enumerați și admiterea cu titlu de probe a depozițiilor acestora;

- instanță de apel și-a întemeiat hotărârea pe declarațiile martorilor: Gurschii Ilare, Grossman Dumitru, Lazări Alexei, Frunză Andrei, Meleca Nicu, Șeptelici Sergiu, Caduc Valeriu, Gavrilița Vădim, fără a fi citați și audiați nemijlocit în cadrul ședinței de judecată;

- instanța de apel nu și-a îndeplinit obligația de a rejudeca cauza după regulile primei instanțe și de a pune la baza hotărârii adoptate acele probe, care urmează a fi cercetate în condițiile nemijlocirii și contradictorialității, dând astfel posibilitatea inculpatului Condriuc Denis de a se apăra efectiv împotriva acuzațiilor aduse în baza

art.287 alin.(2) Cod penal;

- instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să prezinte raționamentele forte care au stat la baza răsturnării soluției de achitare;

- apărarea menționează că nerespectarea de către instanța de apel a jurisprudenței CEDO și încălcarea prevederilor art.24 și art.26 Cod de procedură penală, care obligă acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea martorilor și să prezinte în ședința de judecată probe în susținerea acuzării înaintate, urmează să fie apreciate ca nesusținere a acuzării în privința inculpatului Condriuc Denis și ceilalți în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

8. Pe marginea recursurilor ordinare declarate, procurorul a depus referință, solicitând inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece instanța de apel a examinat cauza penală în strictă conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, indicând în procesul-verbal al ședinței de judecată probele cercetate.

9. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs relevă că, obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept în privința cărora instanțele de fond au admis erori procesuale, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, se rezumă la înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, regulă stipulată și în art.434 Cod de procedură penală.

În concordanță cu dispoziția art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel, cuprind următoarele aspecte: dacă fapta reținută a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma art.101 Cod de procedură penală. În ceea ce privește chestiunile de drept pe care urmează să le soluționeze instanța de apel, acestea se referă la: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal au fost corect aplicate.

Atunci când se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu

dispunerea rejudecării cauzei. În acest sens, instanța de recurs se conduce de prevederile art.435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul, instanța este în drept să-l admită, cu casarea totală a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, atunci când erorile judiciare nu pot fi corectate la această etapă a procedurilor.

Înainte de a purcede la expunerea de motive, care au stat la baza casării integrale a deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit evidențiază că procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități aparte. În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art.6 CoEDO, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate de Curte, și prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei, fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel, precum și fără audierea părții vătămate și a martorilor acuzării, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea unei persoane.

Din cele ce preced, Colegiul penal lărgit evidențiază că, *mutatis mutandis*, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, bazându-se exclusiv pe actele și lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus achitarea lui. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. În particular, în atare situații administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

Pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este imperios de a supune analizei și aprecierii toate probele acumulate în dosar, având în subsidiar în vedere faptul că apărătorii inculpaților supun criticii verosimilitatea unor probe. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în condiții de nemijlocire, publicitate și contradictorialitate, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată.

Mai mult, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat în circumstanțele

descrise în actul de învinuire.

Recurenții în recursurile declarate critică faptul că, instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale expuse supra și a conchis neîntemeiat asupra vinovăției inculpaților bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, puse, anterior, la baza achitării lui Pleșco Roman și Casenciuc Igor, mai mult, martorii acuzării nu au fost audiați în instanța de apel.

În jurisprudența sa constantă, CtEDO a statuat că, echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Curtea a reiterat că efectul articolului 6§1 este, *inter alia*, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia propria apreciere a acestora.

Totodată, prezintă relevanță pentru cauză că, CtEDO a statuat asupra violării art.6 din momentul în care „*instanțele naționale simplu s-au ales să ignore multiple violări serioase ale legislației, precum și să nege o serie de elemente fundamentale pentru justa soluționare a cauzei.*” *Omisiuni similare de a prezenta suficiente motive au rezultat în constatări de violare a art.6 din Convenție în cauzele: Hiro Balani (§ 27- 28), Suominen v. Finland (no.37801/97, §§ 34-38, 1 iulie 2003), Salov v. Ukraine (no.65518/01, § 92, ECHR 2005-VIII), Popov v. Moldova (no.2) (no.19960/04, § 49-54, 6 decembrie 2005), Melnic v. Moldova (no.6923/03, § 39-44, 14 noiembrie 2006) și alte cauze asemănătoare.*

De asemenea, potrivit Hotărârii CtEDO în cauza *Petrica Manolachi contra României (cererea nr.36605/04; Secția a II-a, din 05.03.2013)*, s-a notat că instanțele de control judiciar au înlocuit sentința inițială de achitare cu o hotărâre de condamnare fără a administra vreo probă nouă, ceea ce contravine conceptului de echitate a procesului penal.

Din actele dosarului s-a adevărit că, instanța de apel nu a ținut seama de dispozițiile legale pertinente și nu a respectat în deplină măsură prevederile art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, deși a făcut trimitere expresă în decizie la această normă procesuală.

Așadar, potrivit celor consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată din 18.12.2018, se constată că, la solicitarea procurorului, au fost verificate probele cauzei. Din conținutul aceluiași proces-verbal se conchide că au fost audiați doar inculpații și partea vătămată Burlac Andrei (f.d.80-84, vol.VI).

În continuare, analizând actele procesuale întocmite de instanța de apel, se constată că, martorii Gurschii Viorel, Grossman Dumitru, Lazări Alexei, Frunză Andrei, Meleca Nicu, Șeptelici Sergiu, Caduc Valeriu, Gavrilița Vădim nu fost audiați în cadrul ședinței. Mai mult, se constată că nici partea vătămată Botnarenco Eugeniu, nu a fost audiat în condiție de nemijlocire de instanța de apel.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a consemnat că: „*Colegiul penal, analizând și apreciind sistemul de acte și documente acumulate și administrate*

în cadrul urmăririi penale, prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinenței, concludenței și utilității lor, le apreciază ca fiind dobândite cu respectarea Codului de procedură penală, veridice, utile, consecvente, care coroborează între ele, dar și cu declarațiile părților vătămate Botnarenco Eugeniu și Burlac Andrei, declarațiile martorii Gurschii Viorel, Grossman Dumitru, Lazări Alexei, Frunză Andrei, probe, care fiind cumulate combat cu certitudine declarațiile inculpaților oferite în instanța de fond, dar și soluția adoptată de prima instanță și indică indubitabil că inculpații au comis infracțiunile prevăzute de art.287 alin.(2) Cod penal”

Din economia celor expuse supra, se desprinde concluzia că, instanța de apel, rejudecând cauza după regulile primei instanțe, *de facto*, a audiat în condițiile de nemijlocire doar inculpații Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Chihai Evghenii, Condriuc Denis concluzionând, totuși, că vinovăția inculpaților a fost cu certitudine dovedită.

În același timp, se observă că, cercetând declarațiile nominalizate supra, prima instanță a conchis asupra achitării în privința lui Pleșco Roman și Casenciuc Igor, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați, și în privința lui Neznaico Roman, Condriuc Denis a fost încetat procesul penal pe învinuirea în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că faptele acestora constituie contravenția prevăzută de art.354 Cod contravențional, iar în privința lui Chihai Evghenii, din motiv că fapta acestuia constituie contravențiile prevăzute de art.art.78, 354 Cod contravențional, după cum pledează partea acuzării.

În condițiile în care, instanța de apel a procedat la o nouă interpretare a acestor declarații, rămâne de reținut că inculpații au fost condamnați pe baza aceluiași mărturii care i-au fost suficiente instanței anterioare - pentru a se îndoii de acuzațiile aduse acestora și pentru a motiva soluția de achitare în privința lor.

În cazuri similare celor disputate și în prezenta speță, Colegiul penal lărgit atrage atenția că, CtEDO în repetate rânduri a statuat că drepturile apărării au fost “sensibil reduse” din cauza că, persoana a fost condamnată doar pe baza mărturiilor pe care alte instanțe le-au considerat insuficiente, fără a audia din nou partea vătămată și pe toți martorii, aceleași motive au stat și la baza constatării despre încălcarea dreptului la apărare. (*cauza CtEDO din 8 noiembrie 2016 (cererea 41.468/10) în cauza Gutău împotriva României*)

Prerogativa de a aprecia relevanța unei „*oferte de probă*” a aparținut instanței de apel, care trebuia să argumenteze faptul ne audierii nemijlocite a martorilor nominalizați supra, confirmând prin aceasta echitatea procedurii de judecarea a cauzei în apel, totodată demonstrând că are suficiente probe în afară de acestea pentru a dispune condamnarea inculpaților în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Totodată, soluția de condamnare a inculpaților în baza unei noi învinuiri, dar fără a o pune în discuția părților în cadrul ședinței de judecată, contravine jurisprudenței naționale și CtEDO, fiind încălcat dreptul inculpaților la apărare și

dreptul să știe pentru ce faptă sunt învinuiți.

Astfel, potrivit art.409 Cod de procedură penală, prin efectul devolutiv al căii de atac se înțelege examinarea tuturor aspectelor de fapt și de drept, inclusiv în afara motivelor invocate în apel, dacă acestea sunt în favoarea inculpatului.

În cazul în care instanța de apel i-a în considerare temeiurile de casare din oficiu, ea este obligată să le pună în discuția părților (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel, pct.12.2.*).

Dacă apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare.

În astfel de cazuri, instanțele vor ține cont de faptul că, învinuirea se consideră mai gravă în cazul când se introduc fapte și episoade adăugătoare, care majorează volumul învinuirii.

Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început, urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr.5 - Privind sentința judecătorească, pct.23*).

Or, instanța de apel nu a pus în discuția părților noua învinuire și nu a oferit inculpaților posibilitatea de a se apăra în sensul dat, nefiindu-i respectat și dreptul la un proces echitabil (*Hotărârea CtEDO din 12.04.2011, Adrian Constantin vs. România*).

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei penale și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și subsidiare de argumentele invocate de către părți, să verifice și să aprecieze probele administrate în cauză, să dea o apreciere corespunzătoare fiecărei probe și ansamblului de probe în cumul, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Doroftei Roman în numele inculpaților Pleșco Roman, Casenciuc Igor, Chihai Evghenii, Condriuc Denis și de către avocatul Șpac Rodica în numele inculpatului Condriuc Denis, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 09 aprilie 2019, în cauza penală privindu-i pe *Neznaico Roman xxxxx*, *Casenciuc Igor xxx*, *Condriuc Denis xxxxx*, *Chihai Evghenii xxxx* și *Pleșco Roman xxxxx*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 03 decembrie 2020.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Anatolie Țurcan

Liliana Catan

Nicolae Craiu

Victor Burduh